

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **A. S.**, zastoupené Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Masná 8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2003, č. j. OAM-1268/VL-07-19-TZ-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2004, č. j. 24 Az 1274/2003-21,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2004, č. j. 24 Az 1274/2003-21, **se z r u š u j e** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 4. 2003, č. j. OAM-1268/VL-07-19-TZ-2003, žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně citovala řadu ustanovení správního řádu, která správní orgán v řízeních porušil a trvala na tom, že splnila zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům odkázala na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a další spisový materiál. Navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. 1. 2004 žalobu zamítl. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobkyní ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v tom, že v daném případě byly naplněny podmínky pro zamítnutí žádosti žalobkyně jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Ze správního

spisu vyplynulo, že žalobkyně opustila zemi původu z obav před neznámým mužem, který po ní požadoval peníze, jež získala prodejem bytu. Do ČR přicestovala autobusem přes Polsko. Na ukrajinsko – polské hranici vystoupili všichni cestující z autobusu a byly jim zkontrolovány doklady. Přes Polsko jeli v noci, s jednou zastávkou u čerpací stanice. Žalobkyni nic nebránilo, aby požádala o azyl v Polsku, o této možnosti však nevěděla. Žalovaný po provedeném řízení usoudil, že žádost žalobkyně o udělení azylu je zjevně nedůvodná, neboť žalobkyně přišla z Polska, tedy ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi, přičemž nebylo prokázáno, že v případě žalobkyně tento stát za takovou zemi považovat nelze, a krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též stěžovatelka) včas kasační stížnost založenou na důvodech dle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Namítla, že krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem. Lze shledat vážná pochybení všech orgánů v řízení o udělení azylu. Krajský soud projednal věc v rozporu se zákonem o azylu. K výzvě soudu žalobkyně kasační stížnost doplnila o konkrétní skutkové a právní důvody. Uvedla, že se krajský soud řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi, které jsou součástí správního spisu. Žalovaný přitom nezjistil úplně skutečný stav věci. Z rozhodnutí žalovaného není patrné, čím se správní orgán při rozhodování řídil. Žalovaný i krajský soud se omezili na přezkoumávání důvodu vylučujícího udělení azylu. Aplikace § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu však byla nesprávná, žalobkyně totiž od počátku správního řízení tvrdila, že jí na Ukrajině hrozí nebezpečí pronásledování od soukromé osoby, což policie tolerovala. Ani žalovaný, ani soud se dostatečně nevypořádali s pojmem „nedůvodně“ – bez jasné definice nemohli dospět k závěru, že pod důvody pro udělení azylu nespadá pronásledování žalobkyně, kdy tato byla protizákonně, za použití surového fyzického násilí a pod pohrůžkou smrti donucena, aby zaplatila částku 2 000 USD, přičemž tyto praktiky jsou státními orgány tolerovány. V Polsku o azyl požádat nemohla, neboť přes tuto zemi pouze cestovala a nevěděla, že je tam taková žádost možná. Zároveň měla obavy, že by ji tam její pronásledovatel mohl najít, neboť se jedná o sousední zemi Ukrajiny. Dále uvedla, že se krajský soud nevypořádal s definicí pronásledování dle § 2 odst. 6 zákona o azylu, a také s tím, zda je Ukrajina státem, který splňuje podmínky definice bezpečné země původu, což činí rozsudek nepřezkoumatelným. Ze všech uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně též požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud věc posoudil takto:

Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí mimo jiné v případě, bylo-li řízení před soudem zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V daném případě Nejvyšší správní soud shledal absenci podpisu oprávněné osoby ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu na rozhodnutí žalovaného, které bylo doručeno stěžovateli. Dále zjistil, že ve správním spisu je uložen originál napadeného rozhodnutí správního orgánu s razítkem a uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby, avšak bez jejího podpisu. Rozhodnutí je podepsáno pouze v rubrice „Za správnost:“,

příčemž podpis byl učiněn pracovníci Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra K. K. Zda je jmenovaná oprávněna za ředitele Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra PhDr. T. H. podepisovat správní rozhodnutí, nelze ze spisu zjistit. Krajský soud k této otázce žádná zjištění nečinil.

V napadeném rozhodnutí správního orgánu tak chyběla jedna z náležitostí uvedených v § 47 odst. 5 správního řádu, který požaduje, aby byl v písemném vyhotovení rozhodnutí uveden také orgán, který rozhodnutí vydal, přičemž toto rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Zde podpis označené oprávněné osoby chybí a uveden je pouze podpis „Za správnost:“. Tuto vadu samu o sobě ovšem nelze považovat za natolik intenzivní, aby založila přímo nicotnost správního rozhodnutí. Tu způsobují typicky takové vady, které spočívají např. v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem (viz. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 3. 1995, č. j. 7 A 129/1994), rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí o odvolání bez náhrady zrušen (viz. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 8. 1994, č. j. 6 A 90/1993) či absolutní nedostatek zákonem předepsané formy (viz. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 2. 2000, č. j. 5 A 26/1999). Předmětné rozhodnutí by mohlo být považováno za nicotné pouze tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že rozhodnutí bylo vydáno zcela bez vědomí této oprávněné osoby.

Dříve tedy, než bude moci být učiněn závěr o případné nicotnosti správního rozhodnutí, je třeba uvedenou otázku došetřit. Krajský soud se jí však nezabýval, ač tak učinit měl. K případné nicotnosti správního rozhodnutí musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Jestliže se v daném případě vyskytly pochybnosti, zda napadené správní rozhodnutí je podepsáno oprávněnou osobou a zda ve svém důsledku je projevem vůle správního orgánu směřujícím k úpravě právního postavení stěžovatelky, byl krajský soud povinen učinit v tomto směru příslušná skutková zjištění. Vadný postup krajského soudu v této otázce je naplněním důvodu kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, k němuž podle § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přihlíží i tehdy, jestliže jej stěžovatel v kasační stížnosti neuplatnil.

Z výše uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud již nezabýval dalšími důvody kasační stížnosti.

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu